

VILNIAUS SENVAGĖS GIMNAZIJOS
Įmonės kodas 190002226

PATVIRTINTA
2019 m. rugsėjo 11 d.
įsakymu Nr. V-209

KOMPIUTERINĖS TECHNIKOS PRIEŽIŪROS
DARBUOTOJO SAUGOS
IR SVEIKATOS INSTRUKCIJA NR. 21

KOMPIUTERINĖS TECHNIKOS PRIEŽIŪROS DARBUOTOJO SAUGOS IR SVEIKATOS INSTRUKCIJA NR. 21

I. BENDROJI DALIS

1. Kompiuterinės technikos priežiūros darbuotojui, pažeidusiam šios instrukcijos reikalavimus, taikoma Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta atsakomybė.

2. Remontuoti kompiuterinės technikos įrenginius gali asmuo, ne jaunesnis kaip 18 metų, nustatyta tvarka pasitikrinęs sveikatą, turintis atitinkamą kvalifikaciją, išklauses darbuotojų saugos ir sveikatos įvadinį ir darbo vietoje instruktavimus.

3. Dirbti su lydmetaliais, kurių sudėtyje yra švino ar jo junginių, gali darbuotojas, nustatyta tvarka pasitikrinęs sveikatą ir pripažintas tinkamu dirbti su lydmetaliais, kurių sudėtyje yra švino. Sveikatos tikrinimosi periodiškumas nustatytas kas metai.

4. Darbuotojas privalo:

4.1. savavališkai neišjungti, nekeisti ir nešalinti darbo priemonėse, įrenginiuose, pastatuose įrengtų darbuotojų saugos ir sveikatos apsaugos įtaisų, juos tinkamai naudoti ir apie gedimus pranešti vadovui, darbdaviui;

4.2. tinkamai naudoti kolektyvinės ir asmeninės apsaugos priemonės;

4.3. darbo priemones naudoti pagal jų dokumentuose (pasuose), šioje instrukcijoje nurodytus reikalavimus;

4.4. nedelsdamas pranešti Bibliotekos direktoriui, bibliotekos darbuotojų saugos ir sveikatos specialistui apie padėtį darbo vietose, patalpose, kuri, jo įsitikinimu, gali kelti pavojų darbuotojų saugai ir sveikatai, taip pat apie darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimų pažeidimus, kurių pats pašalinti negali arba neprivalo;

4.5. pagal galimybes bei turimas žinias imtis priemonių traumų, ūmių apsinuodijimų, avarijų priežastims pašalinti, apie tai nedelsdamas pranešti Bibliotekos direktoriui arba direktoriaus pavaduotojui ūkio reikalams;

4.6. pranešti Bibliotekos direktoriui arba direktoriaus pavaduotojui ūkio reikalams apie darbo metu gautas traumas, kitus su darbu susijusius sveikatos sutrikimus;

4.7. laikytis įstaigos Vidaus darbo tvarkos taisyklių, darbe nevartoti alkoholinių gėrimų bei narkotinių medžiagų, rūkyti tik tam skirtose vietose;

4.8. darbo metu naudojamus lydmetalius ir kanifoliją laikyti keraminiuose induose, kad neužterštų darbo zonas;

4.9. atlikus litavimo darbus, kurių metu buvo naudojama rūgštis, darbo vietą reikia neutralizuoti sodos tirpalu;

4.10. laikytis asmens higienos reikalavimų, prižiūrėti, kad švarūs būtų darbo drabužiai ir apavas, rankas plauti tik tam skirtomis priemonėmis.

5. Darbuotojas turi teisę:

5.1. reikalauti, kad Bibliotekos direktorius sudarytų saugias ir sveikas darbo sąlygas, įrengtų kolektyvinės apsaugos priemones, aprūpintų asmeninės apsaugos priemonėmis;

5.2. sužinoti iš Bibliotekos direktoriaus arba direktoriaus pavaduotojo ūkio reikalams apie darbo aplinkoje esančius sveikatai pavojingus ir kenksmingus veiksnius;

5.3. susipažinti su sveikatos tikrinimų rezultatais. Jeigu su jais nesutinka, sveikatą pasitikrinti pakartotinai;

5.4. atsisakyti dirbti, kai kyla pavojus sveikatai ir gyvybei;

5.5. įstatymų nustatyta tvarka reikalauti, kad būtų atlyginta žala, padaryta sveikatai dėl nesaugių darbo sąlygų;

5.7. iškilus klausimams dėl saugos ir sveikatos, kreiptis į Bibliotekos direktorių, Valstybinę darbo inspekciją ar kitą valstybės instituciją.

6. Darbuotojas privalo būti susipažinęs su priešgaisrinės saugos instrukcijos reikalavimais ir juos vykdyti. Žinoti, kur įmonėje laikomos gaisro gesinimo priemonės, mokėti jomis naudotis, vengti gaisrą sukeliančių veiksmų.

7. Pastebėjęs gaisrą, darbuotojas nedelsdamas turi pranešti ugniagesiams, Bibliotekos direktoriui arba direktoriaus pavaduotojui ūkio reikalams, gesinti gaisro židinių turimomis gesinimo priemonėmis.

8. Darbuotojo darbo laikas neturi viršyti keturiasdešimt valandų per savaitę. Ilgiausias darbo laikas, įskaitant viršvalandžius, neturi viršyti keturiasdešimt aštuonių valandų per savaitę.

II. PROFESINĖS RIZIKOS VEIKSNIAI, SAUGOS PRIEMONĖS NUO JŲ POVEIKIO

9. Pagrindiniai profesinės rizikos veiksniai darbuotojo darbo vietoje yra šie:

9.1. elektros srovė;

9.3. slidžios, nelygios grindys;

9.4. netinkamas darbo vietos apšvietimas;

9.6. darbo metu išsiskiriančios kenksmingosios medžiagos;

9.7. dūžtančio kineskopo stiklo šukės;

9.8. darbas su lydmetaliais, kurių sudėtyje yra švino ar jo junginių – galimi apsinuodijimai;

9.9. virš nustatytos normos išstveriami krūviai – galimi kūno dalių patempimai. Keliant krovinius, laikytis šių reikalavimų; krovinio kėlimas ir pernešimas kartu dirbant kitą darbą (iki 2-jų kartų per valandą) vyrams ne daugiau kaip 30 kg, moterims – 10 kg.

10. Dirbančiam litavimo darbus išduodamos asmeninės apsauginės priemonės pagal Darbuotojų aprūpinimo asmeninėmis apsauginėmis priemonėmis nuostatų reikalavimus (darbuotojui išduodamos šios orientacinės asmeninės apsauginės priemonės: medvilninė prijuostė, kombinuotos pirštinės, apsauginiai akiniai).

III. DARBUOTOJO VEIKSMAI PRIEŠ DARBO PRADŽIĄ

11. Darbuotojas prieš darbo pradžią privalo:

11.1. apžiūrėti darbo vietą, pašalinti visus nereikalingus daiktus, kurie gali trukdyti darbui, vizualiai įvertinti darbo vietos apšvietimą;

11.2. patikrinti, ar yra visos darbui reikalingos detalės, medžiagos, ruošiniai, ar jie tinkami naudojimui;

11.3. pasiimti įrankius, aparatūrą, kurią reiks naudoti darbo metu, asmeninės apsaugos priemones, patikrinti jų tvarkingumą;

11.4. patikrinti, ar elektros įrankio, aparatūros darbinė įtampa yra tokia pati, kaip ir elektros tinklo įtampa;

11.5. prieš naudojant elektros įrankį ar aparatūrą, reikia įsitikinti:

11.5.1. ar nepažeista laido izoliacija, korpuso bei rankenos detalių izoliacija, ar tvarkingi apsauginiai gaubtai, apsauginės žarnelės, kištukas;

11.5.2. ar gerai dirba jungtukas;

11.5.3. ar tvarkingas pirmos klasės pagal apsaugojimą nuo elektros srovės poveikio elektros įrankio įžeminimas (antros ir trečios klasės elektros įrankiai neįžeminami).

12. Elektros kabelis, jungiantis įrankį, aparatūrą su šakutės lizdu, turi būti tokio ilgio, kad darbo metu nebūtų įtemptas ir neatpalaiduotų kištuko kontaktų šakutės lizde, nes tai gali sukelti trumpą elektros jungimą ir jo pasekmes.

13. Litavimo darbus leidžiama atlikti lituokliais, kurių įtampa ne didesnė kaip 42 V.

14. Radus trūkumų, darbo nepradėti ir apie tai pranešti Bibliotekos direktoriui arba direktoriaus pavaduotojui ūkio reikalams.

IV. DARBUOTOJO VEIKSMAI DARBO METU

15. Prieš pradėdant remontuoti kompiuterinės technikos įrenginius, atjungti elektros įrenginio įtampą ir įsitikinti, kad jame neliko įtampos. Likusią elektros įrenginio elementuose įtampą iškrauti.

16. Darbo metu draudžiama:

16.1. liesti elektros įrenginių kontaktus, turinčius elektros įtampą;

16.2. savavališkai keisti arba šalinti naudojamose darbo priemonėse ar kituose įrengimuose įrengtus darbuotojų saugos ir sveikatos apsaugos įtaisus;

16.3. kabelį tempti, sukti, perlenkti, statyti ant jo krovinius, kabelio pailginimui naudoti netvarkingus, ne tam skirtus laidus;

16.4. remontuoti elektros bei elektroninę techniką jos neišjungus;

16.5. atidarinėti elektros skirstomąsias spintas, skirstomąsias dėžutes ir pan.;

16.6. dirbti elektros įrankiais (prietaisais), jei prisilietus jaučiamas elektros srovės poveikis;

16.7. liesti elektros šakučių lizdo, kištuko drėgnomis rankomis, nevalyti jų drėgnu skuduru;

16.8. liestis vienu metu prie įžemintų dalių (centrinio šildymo radiatorių, vamzdžių ir pan.) ir elektros įrenginių metalinių dalių, kad esant pažeistai izoliacijai ir šioms dalims turint elektros įtampą, nesusidarytų grandinė tekėti elektros srovei žmogaus kūnu;

16.9. palikti be priežiūros įjungtus elektros įrankius (prietaisus);

16.10. dirbti su neišbandytais, nepatikrintais, sugedusiais elektros įrankiais (prietaisais).

17. Vengti smūgių į kineskopą, kad jis nesudužtų.

18. Komplektuojamąsias detales surinkimo darbuose naudoti tik patikrintas ir išbandytas.

19. Prieš pradėdant dirbti, elektros įrankis, prietaisas, su kuriuo bus dirbama, turi būti išbandytas tuščiąja eiga.

20. Nustačius bet kokius elektros įrankio (prietaiso) gedimus, darbą nedelsiant nutraukti, o įrankį (prietaisą) išjungti iš elektros tinklo.

21. Elektros įrankio (prietaiso) kabelis darbo metu turi būti apsaugotas nuo atsitiktinio jo pažeidimo.

22. Įrankio (prietaiso) elektros kabelis neturi liestis prie aštrių kraštų, drėgnų, tepaluotų paviršių, kitų kabelių.

23. Pernešamą įrankį (prietaisą) iš vienos darbo vietos į kitą reikia išjungti iš elektros tinklo ir nešti paėmus už korpuso, o ne už kabelio ar darbinės dalies.

24. Elektros įrankį (prietaisą) jungti galima tik jungikliu. Draudžiama jungti šakute.

25. Darbo metu dirbantysis su elektros įrankiais (prietaisais) turi sekti jų bei pagalbinių įrenginių būklę ir, pastebėjęs kokius nors gedimus, turi nutraukti darbą, pranešti apie tai Bibliotekos direktoriui arba direktoriaus pavaduotojui ūkio reikalams.

V. DARBUOTOJO VEIKSMAI AVARINIAIS (YPATINGAIS) ATVEJAIS

26. Elektros įtampą išjungti šiais avariniais atvejais:
 - 26.1. pajutus elektros srovės poveikį;
 - 26.2. nutrūkus elektros energijos tiekimui;
 - 26.3. pažeidus kabelio izoliaciją arba kai jaučiamas charakteringas degančios izoliacijos kvapas;
 - 26.4. pastebėjus padidėjusį triukšmą ar vibraciją;
 - 26.5. įvykus nelaimingam atsitikimui ar avarijai, kilus gaisrui.
27. Įvykus avarijai, nedelsiant pranešti vadovui. Iki tyrimo pradžios išsaugoti įvykio vietą tokią, kokia ji buvo avarijos metu, jei tai nekelia pavojaus žmonių gyvybei.
28. Kilus gaisrui, iškviešti ugniagesius tel. 01, pradėti gaisrą gesinti turimomis priemonėmis ir nedelsiant informuoti apie gaisrą Bibliotekos direktorių arba direktoriaus pavaduotojui ūkio reikalams.

VI. VEIKSMAI BAIGUS DARBĄ

29. Išjungti visus elektros įrenginius, įrankius, prietaisus iš elektros tinklo, patikrinti, ar nepažeista kabelio izoliacija, sutvarkyti ir padėti į jiems skirtą vietą.
30. Sutvarkyti darbo vietą.
31. Nusiimti ir tvarkingai sudėti asmeninės apsaugos priemonės.
32. Nusiplauti rankas.
33. Apie įvykusius nesklandumus darbe pranešti Bibliotekos direktoriui arba direktoriaus pavaduotojui ūkio reikalams.

Parengė: _____
(Parašas, Vardas Pavardė, data)
